



Ευρωπαϊκή
Επιτροπή



ΕΚΘΕΣΗ του 2020 για το κράτος δικαίου

Σεπτέμβριος 2020

Η ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η ΕΕ έχει στη διάθεσή της μια σειρά εργαλείων για να διασφαλίζει τον σεβασμό του κράτους δικαίου σε όλα τα κράτη μέλη. Πολλά κράτη μέλη τηρούν υψηλά πρότυπα στον τομέα του κράτους δικαίου, αλλά υπάρχουν επίσης σημαντικές προκλήσεις που διαφέρουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Επειδή οι προκλήσεις για το κράτος δικαίου ποικίλλουν, το ίδιο συμβαίνει και με τα εργαλεία μας. Καθένα από αυτά είναι προσαρμοσμένο στην κατάσταση που καλείται να αντιμετωπίσει και αποσκοπεί στην προώθηση, στην πρόληψη ή στην αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με το κράτος δικαίου.

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ;

Το κράτος δικαίου είναι μία από τις θεμελιώδεις αξίες στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι κάποια αφηρημένη έννοια. Το κράτος δικαίου έχει άμεσο αντίκτυπο στη ζωή κάθε πολίτη. Σημαίνει ότι όλα τα μέλη μιας κοινωνίας —συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων και των βουλευτών— υπόκεινται εξίσου στον νόμο, υπό τον έλεγχο ανεξάρτητων και αμερόληπτων δικαστηρίων.



ΠΡΟΛΗΨΗ & ΠΡΟΩΘΗΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ετήσιος κύκλος με επίκεντρο **μία ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου**, με σκοπούς την προώθηση και του κράτους δικαίου σε όλα τα κράτη μέλη και την πρόληψη της εμφάνισης ή της επιδείνωσης προκλήσεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ετήσια διαδικασία που καταλήγει σε ειδικές ανά χώρα συστάσεις για μακροοικονομικά και διαρθρωτικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων συστάσεων για τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης και την καταπολέμηση της διαφθοράς, με στόχο την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, εκστρατείες επικοινωνίας & δραστηριότητες προώθησης, συμπεριλαμβανομένης στήριξης για δικαστικά δίκτυα και για την προώθηση της πολυφωνίας και της ελευθερίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ;

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση του σεβασμού του κράτους δικαίου ως θεμελιώδους αξίας που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της ΕΕ, καθώς και για τη διασφάλιση του σεβασμού του δικαίου, των αξιών και των αρχών της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ετήσια έκθεση που παρέχει συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με την ανεξαρτησία, την ποιότητα και την αποδοτικότητα των εθνικών συστημάτων απονομής δικαιοσύνης.

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τακτική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία όσον αφορά την αντιμετώπιση των ελλείψεων στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης, της καταπολέμησης της διαφθοράς και, στην περίπτωση της Βουλγαρίας, της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Τεχνική και χρηματοδοτική στήριξη για την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τα κράτη μέλη.



ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ

Διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή και τήρηση του δικαίου της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο.

ΑΡΘΡΟ 7 ΤΗΣ ΣΕΕ

Μέσο που προβλέπεται από τις Συνθήκες για την αντιμετώπιση σοβαρών παραβιάσεων του κράτους δικαίου, με δυνατότητα επιβολής κυρώσεων.

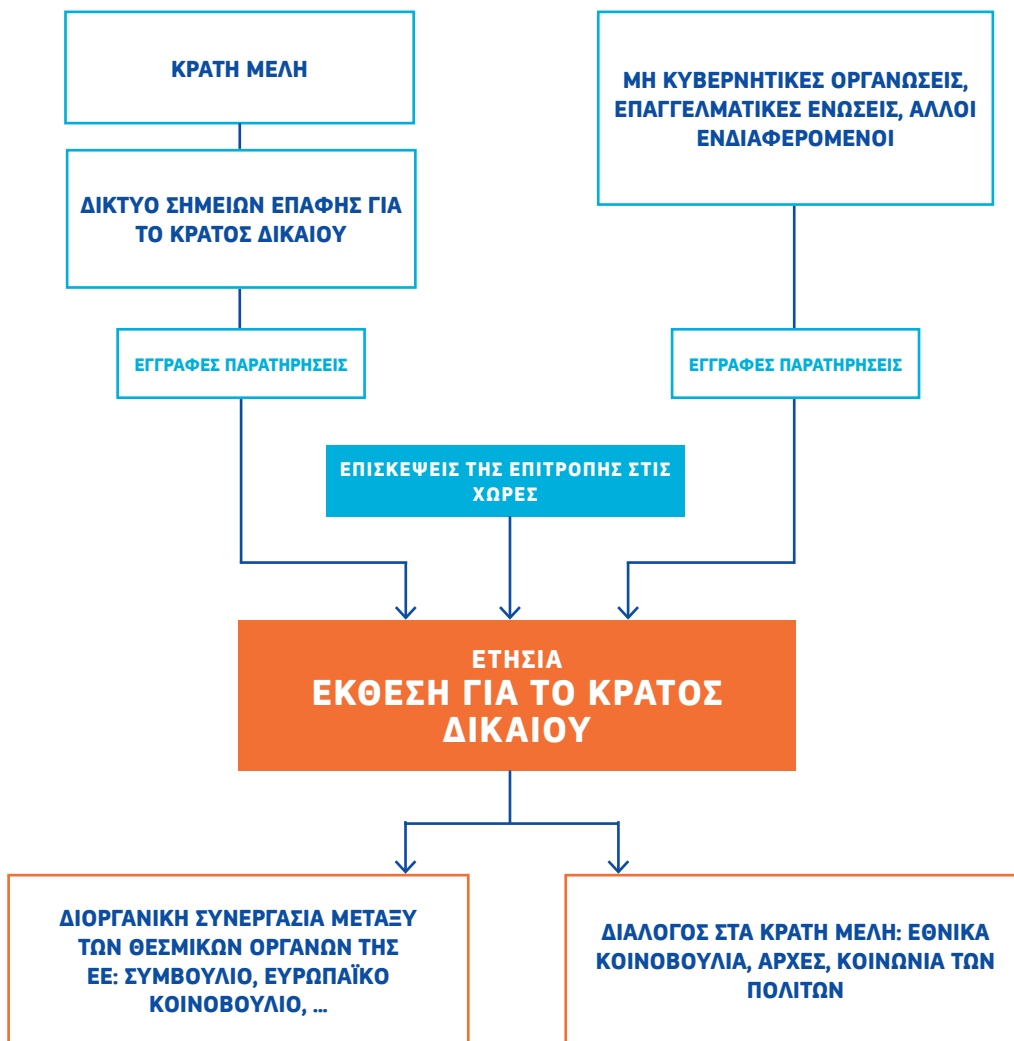
ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Εργαλείο έγκαιρης προειδοποίησης που θεσπίστηκε από την Επιτροπή τον Μάρτιο του 2014 και το οποίο παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ξεκινά διάλογο με κράτος μέλος για την αντιμετώπιση συστημικών απειλών κατά του κράτους δικαίου, ούτως ώστε να προληφθεί η κλιμάκωση.

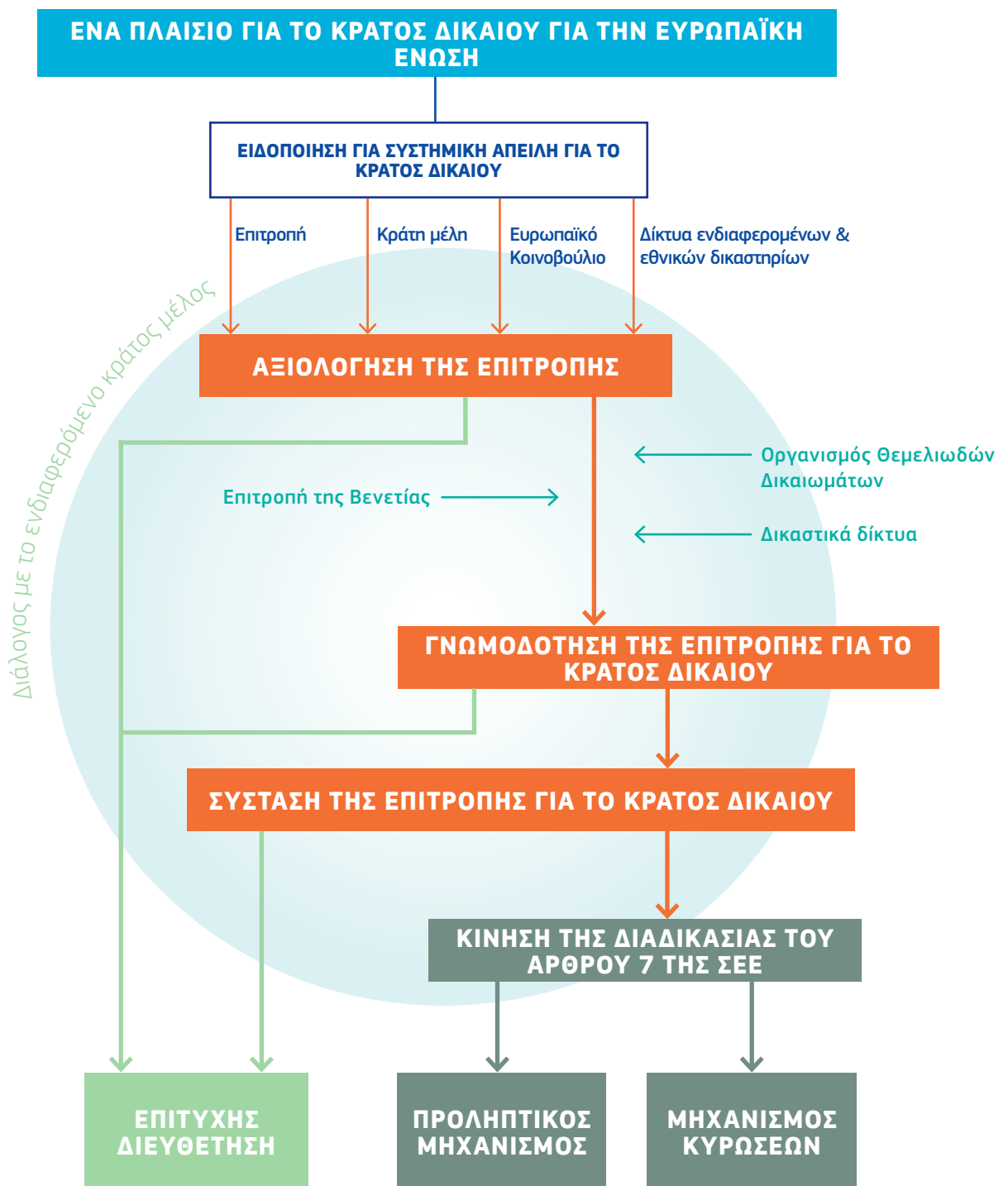
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Πρόταση που συνδέει το κράτος δικαίου με τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ, παρέχοντας στην ΕΕ τη δυνατότητα να αναστέλλει, να μειώνει ή να περιορίζει την πρόσβαση στις ενωσιακές χρηματοδοτήσεις στις περιπτώσεις παραβιάσεων.

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ:



ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ:



ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 7 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΕ:

Άρθρο 7 παράγραφος 1: ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Διαπίστωση σαφούς ΚΙΝΔΥΝΟΥ σοβαρής παραβίασης των αξιών του άρθρου 2 της ΣΕΕ

Αιτιολογημένη πρόταση από:

το 1/3 των κρατών μελών
ή

την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ή

το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο

(πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων, που αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν)

Ακρόαση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους στο Συμβούλιο

Έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων, που αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν)

Απόφαση από το Συμβούλιο για τη διαπίστωση σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης των αξιών του άρθρου 2 της ΣΕΕ

(με πλειοψηφία των 4/5 των κρατών μελών εξαιρουμένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους)

Το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει συστάσεις

(με πλειοψηφία των 4/5 των κρατών μελών εξαιρουμένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους)

Άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3: ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Διαπίστωση της ΥΠΑΡΞΗΣ σοβαρής και διαρκούς παραβίασης των αξιών του άρθρου 2 της ΣΕΕ

Πρόταση από:

Άρθρο 7 παράγραφος 2

το 1/3 των κρατών μελών
ή

την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Υποβολή παρατηρήσεων από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος

Έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων, που αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των βουλευτών του)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρής και διαρκούς παραβίασης (απόφαση ΜΕ ΟΜΟΦΩΝΙΑ εξαιρουμένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους)

Άρθρο 7 παράγραφος 3 της ΣΕΕ: Αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων

Το Συμβούλιο μπορεί να αναστείλει τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιδιότητα του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου

Η απόφαση πρέπει να ληφθεί με ειδική πλειοψηφία, η οποία ορίζεται ως:

- 72 % των κρατών μελών, εξαιρουμένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους·
- εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65 % τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ψηφοφορία.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία.